

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 28P/137/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120206069
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120206069.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Farkašovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. T. F., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnený v Reedukačnom centre Bankov č. 15, zastúpený v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúca z matky D. F., anr. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX a z otca T. F., anr. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. n a r i a d ť u j e nad mal. T. F., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Reedukačnom centre Bankov 15, Košice,

II. matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. T. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať k rukám Reedukačného centra Bankov vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

III. otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. T. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať k rukám Reedukačného centra Bankov vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 02.09.2020, č. k. 28P/137/2020-5 začal konanie z úradnej moci o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného pre maloletú T..

2. Matka ani otec dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili, rodičia sa nachádzajú vo Veľkej Británii; súd preto pojednával v neprítomnosti rodičov maloletého.

3. Opatrovník trval na nariadení ústavnej starostlivosti.

4. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníka, zástupkyne centra, oboznámením sa so správou opatrovníka a ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

5. Mal. T. F., nar. XX.XX.XXXX, bola zverená neodkladným opatrením, na základe uznesenia 27P/63/2020-7 zo dňa 11.03.2020 do starostlivosti Reedukačného centra, Bankov 15.

6. Zo správy opatrovníka zo dňa 07.09.2020 vyplýva, že maloletý T. pochádza z manželského vzťahu svojich rodičov. Rodičia sú vo Veľkej Británii. Z ich vzťahu pochádza 5 maloletých detí. Rodičia odišli

v decembri 2019 s deťmi do zahraničia a bližšie informácie o sebe nepodali. Dňa 17.12.2019 bola na ÚPSVaR Prešov doručená žiadosť o súčinnosť od Veľvyslanectva SR v Londýne. Veľvyslanectvo SR žiadalo o podanie informácií o rodine F., nakoľko pri vstupe na územie UK boli deti špinavé, odeté v roztrhaných odevoch. Z tohto dôvodu im bol vstup na územie UK odopretý a boli odovzdané francúzskym úradom. V súčasnosti mali byť maloleté deti repatriované na územie Slovenskej Republiky. K repatriácii doposiaľ nedošlo, nakoľko boli maloleté deti testované na COVID 19 s pozitívnym výsledkom. Maloletý T. bol v školskom roku 2018/2019 žiakom 5. ročníka ZŠ s MŠ Šarišské Bohdanovce. Bol nekonfliktný ale bez vyzvania učiteľa nemal záujem o vzdelávanie. U T. absentovala domáca príprava a motivácia k vzdelávaniu. Rodičia sa nezúčastňovali triednych aktívov a o výsledky svojich detí sa nezaujímal. Maloletý pravidelne zanedbával povinnú školskú dochádzku. V školskom roku 2018/2019 vyneškal spolu viac ako 347 neospravedlnených hodín. Na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je evidovaný maloletý od decembra 2018 z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Od apríla 2019 bol maloletý T. zapojený do výchovného skupinového programu vykonávaného ambulantnou formou, celodennou formou alebo pobytovou formou, za účasti rodičov alebo osôb, ktoré sa o dieťa osobne starajú, ktoré realizuje Detské kočovné divadlo DRaK. Maloletému T. bolo dňa 18.09.2019 uložené výchovné opatrenie na základe Uznesenia Okresného súdu Prešov, č. k. 30P/147/2019-13. Maloletý T. bol prijatý do Reedukačného centra Košice dňa 29.10.2019. Na prostredie zariadenia sa adaptoval, nie však na pravidlá a normy, ktoré je nutné v zariadení dodržiavať. V prebiehajúcom školskom roku 2019/2020 je žiakom 5. ročníka Základnej školy pri Reedukačnom centre Bankov. Na hodinách je nepozorný a nie je aktívny. Nie je schopný vytvárať si vzťahy, inklinuje skôr k problémovým žiakom. Koná impulzívne, je agresívny a schopný zaútočiť. Má problém rešpektovať autority. Reedukačné centrum Košice odporúča pokračovať v inštitucionálnej výchove, nakoľko v domácom prostredí je pre maloletého riziko, že bude pokračovať v predošlom spôsobe života. Letné prázdniny 2020 trávil v domácom prostredí u starej matky.

7. Zo správy Reedukačného centra vyplýva, že u žiaka naďalej prevláda pasivita v oblasti rešpektovaní pravidiel, prevláda v značnej miere, asociálne, impulzívne, maladaptívne, a negativistické správanie, taktiež inklinovanie k problémovým jednotlivcom, kde podlieha ich vplyvu. V doterajšej práci zo strany personálu RC sa osvedčil indirektívny prístup ku žiakovi. Pokojný prístup, vysvetľovanie, usmerňovanie a stanovenie jasných pravidiel, viesť žiaka k samostatnosti a zodpovednosti. Žiak pozitívne prijíma pochvalu. Mal. T. o rodine nerozpráva, resp. rozpráva málo. Rodičia sú v zahraničí aj s ďalšími maloletými deťmi. Počas jeho pobytu v zariadení sa s ním 2 krát kontaktoval otec zo zahraničia. Na prázdninách bol v domácom prostredí na Vianoce a počas letných prázdnin, zdržiaval sa u tety a starej maty. Úroveň spolupráce rodičov so zariadením: nulová. Maloletý nie je schopný jasne porozumieť významu prítomnosti a dodržiavania noriem v spoločnosti, čo vyplýva z nedostatočnej morálnej, intelektovej a sociálnej stimulácii v prostredí v ktorom vyrastal a z dôsledku neprimeraného formovania jeho osobnosti od narodenia. T. aj naďalej nedokáže prijať kritiku bez agresívnych reakcií.

8. Zástupkyňa centra na pojednávaní uviedla, že mal. T. zmenil svoje správanie, je tam veľký posun dopredu, po ukončení školskej dochádzky by chcela, aby sa našiel v rodine niekto, kto by ho zobral bez ohľadu na to, či sa rodičia vrátia alebo nie a budú na tom intenzívne pracovať, aj na sanácii rodiny a spolupráci s úradom práce.

9. Opatrovník na pojednávaní uviedol, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť.

10. Maloletý na pojednávaní uviedol, že chce ostať do júna v Bankove, aby si dokončil povinnú školskú dochádzku a potom by chcel ísť domov.

11. Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37ods.3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého T.. Ústavná starostlivosť je dôvodná, pretože by sa o maloletého nemal kto postarať, rodina nechce prevziať zodpovednosť nad mal. T. aj vzhľadom na jeho problémové správanie, ktoré viedlo k prvotnému umiestneniu do reedukačného centra.

20. Zároveň súd určil výživné zo strany rodičov, každému vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, keďže rodičia maloletej poberajú sociálne dávky. Výživné budú rodičia poukazovať na účet reedukačného centra Bankov vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).